

ת"פ (חיפה) 11320-02-23 - מדינת-ישראל נ' ראתב סביחאת

ת"פ (חיפה) 11320-02-23 - מדינת-ישראל נ' ראתב סביחאת, מחוזי חיפה

ת"פ (חיפה) 11320-02-23

מדינת-ישראל

נגד

ראתב סביחאת (עציר),

עלי מונדר (עציר),

אנס סלמאן (עציר),

אמיר אבו סראיה (עצור/אסיר בפיקוח),

אחמד גאנם (עצור/אסיר בפיקוח),

בית המשפט המחוזי בחיפה

[17.07.2024]

בפני כבוד השופט גיל קרזובס

גור דין

נאשמים 1, 2, 3, 4

כללי

1. הנאשמים הודו והורשעו בתאריך 17.04.24 בעבירות כדלקמן:

נאשם מס' 1:

כליאת שווא - עבירה לפי סעיף 377 רישא + 29 לחוק העונשין, סחיטה באיומים - עבירה לפי סעיף 418(א) רישא + 29 לחוק העונשין, הדחה בחקירה - עבירה לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין,

ואיומים - עבירה לפי סעיף 192 + 29 לחוק העונשין.

נאשם מס' 2:

חטיפה - עבירה לפי סעיף 369 + 29 לחוק העונשין, שוד בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 402(ב) + 29 לחוק העונשין, כליאת שווא - עבירה לפי סעיף 377 רישא + 29 לחוק העונשין, סחיטה בכוח - עבירה לפי סעיף 427(א) רישא + 29 לחוק העונשין, סחיטה באיומים - עבירה לפי סעיף 418(א) רישא + 29 לחוק העונשין, נטילת רכיב חיוני באמצעי תשלום - עבירה לפי סעיף 40(ב)(1) לחוק שירותי תשלום, והדחה בחקירה - עבירה לפי סעיף 245(א) לחוק העונשין.

נאשם מס' 3:

חטיפה - עבירה לפי סעיף 369 + 29 לחוק העונשין, שוד בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 402(ב) + 29 לחוק העונשין, כליאת שווא - עבירה לפי סעיף 377 רישא + 29 לחוק העונשין, סחיטה בכוח - עבירה לפי סעיף 427(א) רישא + 29 לחוק העונשין, סחיטה באיומים - עבירה לפי סעיף 418(א) רישא + 29 לחוק העונשין, נטילת רכיב חיוני באמצעי תשלום - עבירה לפי סעיף 40(ב)(1) לחוק שירותי תשלום, ושימוש ברכיב חיוני באמצעי תשלום - עבירה לפי סעיף 40(ב)(2) לחוק שירותי תשלום.

נאשם מס' 4:

חטיפה - עבירה לפי סעיף 369 + 29 לחוק העונשין, שוד בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 402(ב) + 29 לחוק העונשין, כליאת שווא - עבירה לפי סעיף 377 רישא + 29 לחוק העונשין, סחיטה בכוח - עבירה לפי סעיף 427(א) רישא + 29 לחוק העונשין, סחיטה באיומים - עבירה לפי סעיף 418(א) רישא + 29 לחוק העונשין, פירוק מרכב - עבירה לפי סעיף 413(ב)(ג) + 29 לחוק העונשין, נטילת רכיב חיוני באמצעי תשלום - עבירה לפי סעיף 40(ב)(1) לחוק שירותי תשלום.

2. הסדר הטעון מתייחס לתיקון כתב האישום ואינו כולל הסכמות לעניין העונשים שיוטלו על הנאשמים.

עובדות כתב האישום המותקן

3. ע"פ עובדות כתב האישום המותקן, מכ, יליד 1968 ("המתלון"), הוא איש עסקים, ובזמנים הרלבנטיים לכתב האישום היו בינו לבין אדם אחר ("האחר") קשרים עסקיים, במהלכם צבר המתלון חוב לאחר בסך כ- 200,000 ₪ ("החוב").

על רקע האמור לעיל, עובר לתאריך 9.11.22, החליט נאשם 1 לסחוט את המתלון לשם גביית החוב בתוספת קנסות. לשם כך, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, עובר לתאריך 9.11.22, פנה נאשם 1 למתלון וביקש ממנו להגיע לביתו, ובתאריך 9.11.22 בשעות הערב, הגיע המתלון לביתו של נאשם 1 ("הבית"), שם המתין לו נאשם 1 ואמר לו שהם ימתינו לבואו של נאשם 5 ואז יקיימו את הפגישה. כעבור פרק זמן קצר, הגיע נאשם 5 אל הבית ואמר למתלון כי החוב שייך לו וכעת הוא חייב לו 3,000,000 ₪ אך הוא מוכן להתפשר על סכום של 1,500,000 ₪ ("החוב החדש"), אותם דרש לקבל תוך שבוע ימים. המתלון אמר לנאשמים 1 ו-5 כי לא יוכל לעמוד בתשלום החוב החדש בפרק זמן זה, שכן יש לו חובות נוספים דחופים. בשלב זה, איימו נאשמים 1 ו-5 על המתלון, בצוותא חדא, בפגיעה שלא כדן בגופו או בגוף אדם אחר, ברכוש ובפרנסתו, וכן הטילו עליו אימה, בכך שנאשם 5 אמר למתלון כי הוא ידע איך להביא את הכסף שלו, זאת בכונה להפחיד את המתלון או להקיטו, ונאשם 1 אמר לו כי הם אכזריים ואם הוא לא ישלם להם הוא ירה עליו ועל ילדיו, זאת בכונה להפחידו או להקיטו. בשל חששו של המתלון מפניהם, ביקש המתלון פרק זמן של כשבוע ימים על מנת להסדיר את החוב החדש ועזב את המקום.

מספר ימים לאחר מכן, פנה נאשם 1 אל המתלון ושאל אותו אם הוא ארגן את הכסף. המתלון השיב כי אין לו שום חוב כלפי, ובתגובה איים נאשם 1 על המתלון בפגיעה שלא כדן בגופו, בחירותו, בנכסיו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכונה להפחידו או להקיטו.

לקראת סוף חודש דצמבר 2022, ומשלא שילם המתלון את החוב החדש, רקמו נאשמים 2-4 תכנית לחטוף את המתלון ולהביאו בפני נאשם 1 ("התוכנית"). במסגרת התוכנית ולשם קידומה, פנה נאשם 2 למרות עיסא ("מרות"), מסר לה את מספר הטלפון של המתלון, אמר לה כי המתלון חייב לו כסף, והנחה אותה ליצור קשר עם המתלון ולגרום לו להיפגש עימה, כל זאת, על מנת שהוא ומי מהנאשמים יגיעו אל הפגישה ויפעלו לגביית החוב ולסחיטת המתלון.

בהתאם לתוכנית ולצורך מימושה, בתאריך 29.12.22 יצרה מרות קשר טלפוני עם המתלון והחלה לנהל עמו שיחת חולין, לאחר שהציגה בפניו מצג שווא ולפיו היא קיבלה את הטלפון שלו מ"בחורה".

הקשר הטלפוני כלל שיחות טלפון והתכתבויות באמצעות יישומון וואטסאפ והם קבעו להיפגש בתאריך 1.1.23 בשעות הצהריים המוקדמות, בחוף הים בקיסריה, ומרות עדכנה בכך את נאשם 2.

בתאריך 1.1.23 בסמוך לשעה 11:00, הגיעה מרות לחוף הים בקיסריה, ברכב מסוג יונדאי על מנת לפגוש את המתלון. באותו מועד, בהתאם לתוכנית ולשם מימושה, הגיעו נאשמים 2-4 לחוף הים בקיסריה, ברכב מסוג סקודה במטרה לחטוף את המתלון כדי לסחוט אותו ולהגיע אותו לשלם את החוב החדש, והמתינו לבואו. אולם, בשל אילוצים אחרים, הודיע המתלון למרות כי אין באפשרותו להגיע, ומרות עדכנה בכך את נאשם 2.

בהמשך לאמור לעיל, ולשם קידום התוכנית, הנחה נאשם 2 את מרות להמשיך לפעול על מנת להיפגש עם המתלון. בהתאם להנחיה, המשיכה מרות לקיים קשר טלפוני עם המתלון, ובתאריך 9.1.23 קבעו מרות והמתלון להיפגש בחיפה ביום 10.1.23, ומרות עדכנה בכך את נאשם 2. בתאריך 10.1.23, בשעה 7:20 לערך, התקשר המתלון למרות ואמר לה להגיע למלון בוטיק "אדווה" בקניון M הדרר בבית ינאי ומרות עדכנה בכך את נאשם 2. בשעה 8:33 או בסמוך לכך, הגיע המתלון אל המלון כשהוא נוהג ברכב מסוג סקודה סופר, ונכנס לחדר מס' 7 בקומה הרביעית במלון.

בשעה 9:12 או בסמוך לכך, הגיעה מרות לחניון המלון לסמוך על המתלון, ונאשמים 2-4 הגיעו לחניון ברכב מסוג פורשה קאאין. בשלב זה, ניגש נאשם 2 לרכב היונדאי ומסר למרות סכום כסף מזומן בסך 2,200 ₪ עבור חלקה בתוכנית.

לאחר מכן, התקשר המתלון למרות והנחה אותה כיצד להגיע לחדר וזו עלתה לחדר. בהיותם בחדר, שוחחו מרות והמתלון למשך מספר דקות, והמתלון נכנס אל המקלחת ומרות עדכנה בכך את נאשם 2. בעקבות העדכון, בשעה 10:06 עלו נאשמים 2-4 במעלית המלון והגיעו אל החדר. מרות פתחה להם את הדלת, ועם כניסתם היא עזבה את החדר, והמתינה ברכב היונדאי בחניון.

בהיותם בחדר, נכנסו נאשמים 2-4 אל המקלחת וציילמו את המתלון בעירום בלא הסכמתו ותקפו אותו, בצוותא חדא ושלא כדן, בכך שנאשמים 2 ו-3 הכו אותו באמצעות אגרופים בפלג גופו העליון וכן בעטו בו ברגליו. מיד לאחר מכן, הוציאו נאשמים 2-4 מכיס מכנסיו של המתלון כסף מזומן בסך 8,000 ₪, שיק על סך 25,000 ₪ הרשום לפקודת "חברת אלוס אלזייתונה בע"מ" וכן את תעודת הזהות של המתלון, כרטיס דלק, כרטיס קופות חולים וכן כרטיס אשראי השייך לאשתו של המתלון ("הרכוש הגנוב"). כל זאת, עשו נאשמים 2-4 בצוותא חדא, כדי להשיג את הרכוש הגנוב או כדי למנוע התנגדות לגבייתו או להתגבר עליה, בלא הסכמת המתלון, במרמה ובלי תביעת זכות בתום לב, ובכונה לשלול את הרכוש הגנוב מהמתלון שלילת קבע, ועל מנת להטיל עליו אימה ולהניעו לשלם את החוב החדש. כמו כן, נטלו נאשמים 2-4 מהמתלון את הטלפון הנייד שברשותו.

מיד לאחר מכן, כפו נאשמים 2-4 על המתלון בכוח או באיומים, ללכת מהמלון. המתלון התלבש, ובשעה 10:19 או בסמוך לכך, נאשמים 2-4 והמתלון יצאו מהחדר ונכנסו אל מעלית המלון, כשהם מובילים את המתלון, בצוותא חדא, בניגוד לרצונו, באיומים בפגיעה שלא כדן בגופו ועל מנת להפחידו או להקיטו, וכשהם מטילים עליו אימה בכדי להניעו לשלם את החוב החדש. בהגיעם אל החניון, נכנסו נאשמים 2 ו-3 יחד עם המתלון לרכב הסקודה, כאשר נאשם 2 נוהג ברכב הסקודה. במקביל, נאשם 4 נכנס לרכב הפורשה ומרות נכנסה לרכב היונדאי וכולם החלו בנסיעה בשיירה לכוון ביתו של נאשם 2 ביישוב סאלם, כל זאת במסגרת התוכנית ולשם מימושה.

בשעה 11:00 לערך, הגיעו שלושת הרכבים ליישוב סאלם ונכנסו למתחם הבית. נאשמים 2-4 הובילו את המתלון לחדר הארחה שנמצא במתחם, שם הם החזיקו אותו עם נאשם 1, בניגוד לרצונו ושלא כדן, והמתינו לבואו של נאשם 1. נאשמים 2-4 קיללו את המתלון ודרשו ממנו לפתוח את הטלפון הנייד שלו, ותקפו אותו, בכך שנאשמים 2 ו-3 הכו אותו באמצעות אגרופים בכתפיו ובגבו ובעטו ברגליו.

כשעה וחצי לאחר מכן, הגיע נאשם 1 אל חדר ההארכה. בשלב זה, איימו נאשמים 1-4 על המתלון בפגיעה שלא כדן בגופו או בגוף אדם אחר, ברכושו ובפרנסתו וכן הטילו עליו אימה, בכך שנאשם 1 אמר למתלון כי החוב שלו עומד כעת על סכום של 6,500,000 ₪, ואם הוא לא ישלם את החוב הבן שלו ישלם את החוב, או שהמתלון ישלם בכוח והוא יראה דברים שהוא לא חשב עליהם, וכי המתלון לא יצא מהמקום והוא יכלא אותו במחסן או קונטיינר ויוריד אותו לבאר. כל זאת, עשו נאשמים 1-4 בצוותא חזא עם מרוות, בכוונה להפחיד את המתלון או להקניטו, ועל מנת להגיע אותו לשלם להם את החוב החדש וקנסות מופקעים.

בעקבות מעשיהם של נאשמים 1-4, הבטיח המתלון להעביר ליד נאשם 1 תוך מספר ימים 200,000 ₪, ולגבי היתרה ביקש שיעשו הסכם. בשלב זה, ערך נאשם 2 מסמך בכתב ידו, ולפיו המתלון מוסר ליד נאשם 1 את רכב הסקודה מרצונו הטוב על חשבון החוב וכל התשלומים על רכב הסקודה יחולו עליו, כל זאת בהוראת נאשם 1 וכשהוא מכתב לנאשם 2 את נוסח המכתב, וכשכל העת נאשם 1 מאיים עליו על מנת להפחידו או להקניטו ולהגיע לשלם את החוב החדש וקנסות, בכך שאמר לו כי עדיף לו שהוא יחתום, ונאשם 3 מסריט בוידא את המתרשש. בהנחיית נאשמים 1-4 חתם המתלון על המסמך.

בשעה 14:15 לערך, במהלך שהייתו של המתלון בבית ההארכה, יצא נאשם 4 ממתחם הבית ונסע ברכב הסקודה לשטחי הרשות הפלסטינית, שם, פירק נאשם 4 את מכשיר האיתורן שהיה מותקן ברכב הסקודה, וזאת בלא רשות מהמתלון.

בהמשך למתואר לעיל, בשעה 15:15 לערך, במהלך שהייתו של המתלון בבית ההארכה, יצא נאשם 3 ממתחם הבית, ונסע יחד עם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה ברכב היונדאי, כאשר ברשותם כרטיס האשראי שנשדד מהמתלון נאשם 3 והאחר נסעו באמצעות רכב היונדאי לתחנת הדלק דור אלון בגבעת עוז ועשו שימוש בכרטיס האשראי בכוונה להונות באופן שתדלקו את רכב היונדאי בסכום של 251.07 ₪. כן, נאשם 3 והאחר נכנסו לחנות הנוחות 'אלופית' שבתחנת הדלק, ורכשו באמצעות כרטיס האשראי מוצרים בסכום של 72.60 ₪. מספר דקות לאחר מכן, חזרו נאשם 3 והאחר אל מתחם הבית.

לאחר המתואר לעיל, בסמוך לשעה 16:00, שחררו נאשמים 1-4 את המתלון מבית ההארכה והוא נכנס לרכב מסוג סקודה אוקטיבה בצבע לבן ביחד עם נאשם 2. נאשם 2 הסיע את המתלון לצומת מגידו, שם הוריד אותו מהרכב ומסר לו 50 שקל לתשלום נסיעות.

נאשם 3 והאחר, ברכב הפורשה, ונסעו לאום אל פאחם, שם נאשם 3 והאחר עשו שימוש בכרטיס האשראי בכוונה להונות באופן שביצעו רכישות בכרטיס האשראי כמפורט להלן:

שעה	שם בית העסק	סכום
17:08	אופנת יוסף גליון	2,600 ₪
17:12	אופנת יוסף גליון	1,750 ₪
17:25	טורנטו	600 ₪
17:35	מיני מרקט התאומים	276 ₪
סך הכל		5,226 ₪

לאחר מכן, חזרו נאשם 3 והאחר, לתחנת הדלק, שם, עשו שימוש בכרטיס האשראי בכוונה להונות באופן שתדלקו את רכב הפורשה בסכום של 246.93 ₪.

מספר ימים לאחר מכן, במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, שוחחו מרוות ונאשם 2 בטלפון, ובנוסף לכך, הגיע נאשם 1 אל סמוך לביתה של מרוות ונפגש עימה. במהלך השיחה והמפגש, ניסו נאשמים 1 ו-2, בצוותא חזא, להגיע את מרוות שבחקירה היא מתסור הודעת שקר, בכך שהנחו אותה לומר כי היא לא מכירה אף אחד מהמעורבים.

ראיות המאשימה לעונש

4. הוגשו רישום פלילי של נאשם 1 (תע/1), רישום תעבורתי של נאשם 1 (תע/2), כתב אישום וגזר דין של הנאשם 1 בה"פ 4559-08-21 (תע/3).

ראיות נאשם 2 לעונש

5. הוגשו מסמכים רפואיים של נאשם 2 (נע/1), ומסמכים רפואיים של אביו של נאשם 2 (נע/2).

עיקר טיעוני המאשימה לעונש

6. המאשימה הדגישה את חומרת העבירות והפגיעה בערכים המוגנים שעניינם חירות, כבודו, שלום גופו, שלווה נפשו, בטחונו, קניינו של המתלון והאוטונומיה שלו לרצון חופשי, בנוסף לפגיעה בסדר הציבורי ובשלטון החוק. הדגישה את הצורך לנקוט בחומרה כלפי מי אשר פותר סכסוכים בדרך של אלימות וכוח הזרוע, וכן את הצורך לעודד קורבות העבירה לשבור את קשר השתיקה. באשר לעבירה של שוד בנסיבות מחמירות, הפנתה לפגיעה בערכים המוגנים שעניינם הגנה על רכוש וקניין הפרט, שמירה על תחושת הבטחון של המתלון ושל הציבור בכללותו וזאת בשים לב לכך שמדובר בעבירות שהסיכוי להצלחתן הוא גבוה. באשר לעבירות של טילה ושימוש ברכיב חיוני באמצעי תשלום, הפנתה לפגיעה בערכים המוגנים שעניינם פגיעה בפרטיותהם וקניינם של בעלי כרטיסי האשראי, הגנה על הפעילות הפיננסית המודרנית במשק, האמון שנתון הציבור באמצעי התשלום המאוברטחים לצורך שימוש רצוף בו והנעת המשק הישראלי, נוסף על הפגיעה בקניינם של בעלי הכרטיסים, עוגמת הנפש, והטרדה הרבה, והפגיעה בחברות האשראי שנאלצות לספוג את נזקי ההונאה, ובהתאם משקיעות מאמצים רבים במנגנוני אבטחה ואיתור מתחזים, שבעקבותיה אף נגרמה עלייה במחירי האשראי לתחנות בנקים ובעקבותיה אף נעשה צמצום באמצעי התשלום הנאשמים מעידה על עבריינית מהמעלה הראשונה ועל מסוכנות גבוהה וזלזול בחיי אדם. ציינה כי חלקם היחסי של הנאשם 2 ועד 4 הוא משמעותי ביותר, כאשר אחרים במדרג החומרה נמצא הנאשם 1, ובכלל זה הפנתה לתכנון המוקדם והקפדני של מעשיהם של הנאשמים 2 ועד 4, עת נעזרו בגב' מרוות לצורך פיתוי המתלון במטרה להוציא את התוכנית מהכוח את הפועל, כאשר היה ניסיון אחד שלא צלח, והם היו נחושי דעת להוציאה לפועל בעוד הזדמנות. ציינה כי גם אם הנאשם 1 לא היה חלק מהתוכנית, לא ניתן להתעלם מכך כי בסופו של יום המתלון נלקח לביתו, ובהגיעו לביתו, הוא הצטרף לנאשמים 2 ועד 4 ובהתאם ביקשה לראותו כשותף מלא לכל מה שהתרחש בביתו החל משלב זה. ציינה כי חלקם של הנאשמים 2 ועד 4 הוא זהה ומוחלט גם אם היו אבחנות בתוך המעשים כשהכל חלק מתוכנית אחת. המאשימה ציינה כי אמנם לא נגרמו למתלון חבלות, עם זאת, הפנתה לנזק הנפשי המשמעותי כתוצאה מחטיפתו, כליאתו למספר שעות ותקיפתו, בנוסף לנזק הממוני שנגרם לו בעקבות השימוש בכרטיס האשראי שנשדד ממנו. עוד הפנתה לפוטנציאל הנזק הגבוה הגלום במעשיהם של הנאשמים אשר בוצעו לשם בצע כסף ותו לו. חומרה יתרה ביקשה לייחס למעשיהם של הנאשמים 1 ו-2, כאשר הנחו את גב' מרוות לומר כי היא לא מכירה אף אחד מהמעורבים ובכך יוחסה להם גם העבירה של הדחה בחקירה. ציינה כי מדובר בנאשמים בגירים, שאינם סובלים מלקויות כלשהן, אינם קרובים לשום סייג לאחריות פלילית, ואשר בחרו, והבינו היטב את מעשיהם ואת השלכותיהן, שלטו בהם, והיו יכולים לחדול מהם בכל שלב אך בחרו באופן מודע שלא לעשות כן. הם לא היו במצוקה נפשית ולא קדמה למעשיהם התגרות כזאת או אחרת. באשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, הפנתה להודאת הנאשמים בכתב האישום המתוקן בשלב מתקדם יחסית של פרשת התביעה, לאחר שעד התביעה המרכזי (המתלון) לא אותר, הזמן השיפוטי שנחסך גם אם לא היה רב, והפנתה להעדר עברם הפלילי של הנאשמים 2 ועד 4 ולעברו הפלילי של הנאשם 1 אשר כולל 4 הרשעות קודמות בעבירות של הריגה, סיוע לסחיטה באיומים, הפרעה לשוטרי, התחזות, החזקת סכין, עבירות בנשק, שיבוש מהלכי משפט, פריצה לרכב ועוד, בעקבותיה ריצה 4 עונשי מאסר בפועל, לתקופות שונות של 12 חודשים, 12 חודשים, 11 חודשים ו-16 שנים, כאשר הרשעתו האחרונה הינה משנת 2022, כאשר העבירות הנוכחיות בוצעו מספר חודשים לאחר שחרורו ממאסרו הקודם בתאריך 17.07.22, הכל כשתלוי ועומד כנגדו מאסר על תנאי בר הפעלה למשך 12 חודשים. בנוסף הפנתה גם לעברו התעבורתי בגינו ריצה בין היתר מאסר לתקופה של 3 חודשים בגין הרשעה בעבירה של נהיגה בזמן פסילה בשנת 2001.

באשר למדיניות הענישה, הפנתה לפסיקה רלוונטית וביקשה לקבוע שני מתחמי ענישה בעניינו של הנאשם 1, האחד בגין האירוע שהתרחש בחודש נובמבר, והשני בגין האירועים בהתרחשו בחודש ינואר, וציינה כי מדובר באירועים, תוכניות, מעורבים ועבירות שונות שלא מתקיים ביניהם קשר הדוק וביקשה לקבוע בעניינו של הנאשם 1 בגין עבירות האיומים, מתחם עונש אשר נע בין 6 ועד ל-12 חודשי מאסר בפועל, ובגין יתר העבירות ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם אשר נע בין 3 ועד ל-5 שנות מאסר בפועל. בעוד שבעניינם של הנאשמים 2 ועד 4, ביקשה לקבוע מתחם עונש הולם אחד אשר נע בין 5.5 ועד 9 שנות מאסר בפועל. לאור כל האמור לעיל, ובהעדרם של שיקולי שיקום ביקשה להעדיף את שיקולי הגמול וההרתעה על פני האינטרסים הפרטניים של הנאשמים. בהתאם, טענה כי בעניינו של הנאשם 1 יש להטיל עליו עונש אחד בגין כלל האירועים ברף הבינוני העליון של המתחמים שהוצעו, ולגבי הנאשמים 2 ועד 4 ביקשה למקם את עונשם ברף הבינוני של המתחם. בנוסף, ביקשה להטיל על הנאשמים רכיבים של מאסרים על תנאי לתקופה ארוכה ומשמעותית וקנסות כספיים נכבדים ומשמעותיים. בנוסף, בעניינו של הנאשם 1 ביקשה להפעיל את המאסר המותנה אשר תלוי ועומד כנגדו באופן מצטבר שכן לא מתקיימים בעניינו טעמים מיוחדים המצדיקים את חיפית עונשי המאסר.

עיקר טיעוני הנאשם 1 לעונש

7. ב"כ הנאשם הפנה להודאתו של הנאשם בכתב אישום המתוקן, לתיקונים המשמעותיים שהובילו לתיקון העבירות שבסמכות בית משפט השלום, ולחיסכון בזמן שיפוטי יקר. עוד הפנה לנסיבות האישיות של הנאשם, בין היתר לעובדה כי הוא עתיד להתחתן, וביקש להתחשב בתקופה הארוכה בה הנאשם נתון במעצר עד תום ההליכים נגדו. באשר לעברו הפלילי ציין כי ביגודו לטענת המאשימה, הנאשם ריצה בעברו 3 מאסרים בפועל כשנאדם מהן התיישן, כך שיש להתייחס לנאשם כאל מי שריצה 2 מאסרים בעברו. באשר לנסיבות ביצוע העבירות, הדגיש כי לא הייתה כל הכירות מוקדמת בין הנאשם למתלון, והנאשם הגיע באופן ספונטני למקום בו הנאשמים האחרים החזיקו במתלון, וכי מדובר באירוע נקודתי שנמשך כשעה. באשר למדיניות הענישה, הפנה לפסיקה רלוונטית (גם במסגרת השלמת טיעון בכתב), חלק על המתחם לו טענה המאשימה, וביקש לראות במסכת העובדות המתוארת בכתב האישום כאירוע אחד שכן מדובר באותו מתלון, האירועים המתוארים קשורים האחד בשני, ובהתאם מתקיימים התנאים למבחן הקשר ההדוק. בהתאם, ביקש לקבוע מתחם עונש אחד אשר נע בין 7 ועד 12 חודשי מאסר בפועל, וביקש להטיל על הנאשם עונש מאסר שלא יעלה על 18 חודשים כולל הפעלת המאסר המתונה.
- עיקר טיעוני הנאשמים 2,3,4 לעונש
8. ב"כ הנאשמים הפנה להבעת החרטה, להפגנת חומרת המעשים, לתיקון המהותי שבכתב האישום, לחיסכון בזמן שיפוטי חרף העובדה שהתקיימו מספר ישיבות, לחלוף הזמן, ולנסיבות הנאשמים בסיוע בני משפחתם לשקם את חייהם ואת תדמיתם. עוד הפנה לנסיבותיהם האישיות של הנאשמים, בין היתר להעדר כל עבר הפלילי, לעובדה שמדובר בהסתבכותם הראשונה בפלילים, לגילם הצעיר, להיותם רווקים שעתידים עוד לפניהם, להשתייכותם למשפחות נורמטיביות החשות בושה וכלימה בעקבות מעצרים של הנאשמים והסתבכותם עם החוק, לרצון המשפחות לשקדם ולפגועה הכלכלית שנגרמה לנאשמים ומשפחותיהם.
- בנוגע לנסיבותיהם האישיות הפנה למצבו הבריאותי הקשה של הנאשם 2 וכן ולמצבו הבריאותי הקשה של אביו. ציין כי הנאשם 3 עזר בפרנסת הוריו הקשישים טרם מעצרו. ובאשר לנאשם מס' 4, הפנה לנסיבותיו המשפחתיות והאישיות שאילצו אותו בגיל צעיר להתמודד עמם, לכן שנאלץ להפסיק את לימודיו בבית הספר על מנת לצאת לעבוד ולסייע בפרנסת המשפחה.
- ביקש להתחשב בתקופה בה היו הנאשמים מצוים במעצר עד תום ההליכים, ובאשר לנאשם 4 לתקופה בה היה מצוי במעצר באיזוק אלקטרוני.
- בכל הקשור לנסיבות ביצוע העבירות, ציין מדובר באירועים שלא כללו תכנון, תחכום, או מחשבה פלילית משמעותית. טען כי מדובר למעשה באירוע ספונטני, כאשר האלימות שוהפעלה היא במדרג החומרה הנמוך שכן לא היה שום תכנון, והנאשמים לא התכוונו לפגוע באיש. עוד הדגיש כי לא נגרם כל נזק ממשי כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים, המתלון לא נפגע באופן רציני וגם רכשו לא נפגע. בהתאם טען כי מידת הפגיעה בערכים המוגנים הינה בינונית נמוכה.
- בכל הקשור למדיניות הענישה, חלק על המתחם לו טענה המאשימה, הפנה לפסיקה רלוונטית, ציין כי אין מחלוקת כי מדובר במסכת עובדות המהווה אירוע אחד, וטען בעניינם של הנאשמים 2 ו- 3 למתחם עונש הולם אשר נע בין 18 ועד 40 חודשי מאסר בפועל, ובעניינם של הנאשם 4 טען למתחם עונש הולם אשר נע בין 9 חודשי מאסר בעבודות שירות ועד ל- 15 חודשי מאסר בפועל. לאור כל האמור לעיל, והעובדה כי הטלת מאסר ממושך עלולה לפגוע באופן קשה בסיכויי השיקום, ביקש למקם את עונשם של הנאשמים 2 ו- 3 ברף הבינוני של המתחם ולהסתפק בתקופת המעצר אותה ריצו או לחילופין לתקופה שלא תעלה מעל- 30 חודשי מאסר בפועל, ובעניינם של הנאשם 4 ביקש להטיל עליו עונש ברף התחתון של המתחם לו טען, קרי, עונש מקסימלי של מאסר בעבודות שירות. לחילופין, וכלל שבית המשפט יקבע מתחם עונש הולם גבוה מזה שהוצע על ידי ההגנה, ביקשה לסטות לקולא מהמתחם משיקולי שיקום, ורחמים בהתחשב בנסיבותיהם האישיות החריגות.
- דברי הנאשמים
9. הנאשם 1 הודה בביצוע העבירות, והפנה לחיסכון בזמן שיפוטי יקר. הדגיש את העוול שנגרם לו שכן לשיטתו ככל והיה יודע על המרחש בביתו לא היה חוזר אליו. הפנה לנסיבותיו האישיות, בין היתר לכך שהוא עתיד להתחתן, הריחוק מאמו החולה לשנים ארוכות בעקבות מאסריו הקודמים ומעצרו הארוך בתיק זה והכל כאשר אמו עתידה לעבור ניתוח. טען כי הפנים את הלקח ממעשיו, לא לחזור לעולם העבריינות וכך שהוא עסוק בניסן לנהל אורח חיים נורמטיבי, לעבוד לפרנסתו, להתקדם בחייו ולהצליח.
10. הנאשם 2 הודה בביצוע העבירות והתנצל. ציין כי מדובר במעידה חד פעמית והסתבכותו הראשונה בפלילים, וכי מעשיו לא יישנו. הפנה לעובדה כי שירת בצה"ל בעברו, וכיום הוא משמש כאסיר תומך ומשתתף בקבוצות טיפוליות במסגרת הכלא. ביקש להתחשב בו לתת לו הזדמנות, לחזור למשפחתו, לעבוד ולהתקדם.
11. הנאשם 3 התנצל והצטער על ביצוע העבירות. ציין כי הוא משמש כאסיר תומך ומשתתף בקבוצות טיפוליות במסגרת הכלא.
12. הנאשם 4 התנצל על ביצוע העבירות, הפנה לתקופה בה היה במעצר של ממש עד תום ההליכים ולתקופה הארוכה בה הוא היה נתון באיזוק אלקטרוני כאשר רק לאחרונה נפתחו לו חלונות התאורוות, ללא כל הפרה של התנאים.
- דין
- קביעת מתחם העונש ההולם
13. פרק ו' סימן א' 1 לחוק העונשין דן בהבחינת שיפוט הדעת השיפוטית בענישה (סעיפים 40א-טו) וקובע בין היתר, כי העיקרון המנחה בגזירת הדין הינו עקרון ההלימה, קרי קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של כל נאשם ובין סוג ומידת העונש המוטלים עליה (ס' 40א). ראשון השיקולים הוא הלימה ואחריו שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בשלב ראשון יש לקבוע את מתחם העונש ההולם, אשר נגזר מחומרת העבירה ונסיבות ביצועה, הערך חברתי עליו יש להגן, מידת הפגיעה בערך זה, ומדיניות הענישה הנהוגה ביחס לאותה עבירה.
- הערכים המוגנים
14. ביחס לעבירת החטיפה נפגעו הערכים המוגנים שעניינם חירותו, כבודו, שלום גופו, שלמות נפשו, בטחונו, וקניינו של המתלון כמו גם האוטונומיה שלו לרצון חופשי. עוד יש במעשיהם של הנאשמים לפגוע בסדר הציבורי, ובשלטון החוק. בשורה ארוכה של פסקי דין נקבע כי יש לנקוט בחומרה כלפי מי אשר פוטר סכסוכים בדרך של אלימות ובכוח הזרוע. בעניין זה ראו את הדברים שנאמרו בע"פ 8991/10 יעקב מכבי נ' מדינת ישראל: "בית משפט זה קבע ושב וקבע, בפסדי דין רבים מספור, כי יש לעקור מן השורש את נגע האלימות שפשע בחברתנו. במלחמה זו מוטל על בית המשפט תפקיד חשוב ביותר, שיעקור הוקעת התופעה וזירת עונשים מחמירים על אלו הבוחרים לנהל בדרך האלימות. ... המסר החד-משמעי שעל בית המשפט להעביר הוא כי לא ניתן להשלים, בשום מקרה, עם פתרון סכסוכים באלימות ובכוח הזרוע, ועל כן בדין נתן בית משפט קמא משקל מרכזי בגזר הדין לחומרת מעשיו של המערער". באשר לחומרה שיש לנקוט בעבירת החטיפה ר' ע"פ 4131/13 פאז שמארי נ' מדינת ישראל: "... עוד יש לזכור כי מטבעם של דברים, סופה של חטיפה אינו תמיד נראה בתחילת המעשה. נקודה זו נכונה במיוחד מנקודת מבטו של נפגע העבירה, הוא הנחטף... הפגיעה בנתנו אינה רק בשלילת חירותו שבוצעה בפועל, אלא בפוטנציאל הסיכון הטמון במעשה, שעלול אף להתדרדר לפגיעה פיזית חמורה... בית המשפט חייב להשמיע קולו נגד תופעות מעין אלו המערערות על סמכותו ותפקידו בחברה". ובדומה ר' ע"פ 7358/12 אחמד נ' מדינת ישראל: "... על הענישה בתחום זה לבטא לא רק את "מידת הכיעור שבעבירה" ואת "שאת הנפש שהיא מעוררת בלב השומע" אלא גם את החשיבות הנובעת לעידודם של קורבנות להעז ולבקש את הגנת החוק. במקרה דנן, ביצוע עבירות אף היה כרוך בפגיעה אישית במתלון, שחווה אלימות וחרדה. עמידתו כנגד כמעט שחברו נגדו מוסיפה לדברים משנה חומרה".
15. הערכים החברתיים המוגנים שפגעו כתוצאה מעבירת השוד עבירת השוד בנסיבות מחמירות הינם שלום ובטחונו של קורבן העבירה, זכות הקניין של הקורבן, ושלמות גופו. בנוסף, על בית המשפט לתת את הדעת גם לפגיעה הנפשית/רשמית הנגרמת לקורבנות עבירות השוד למיניהן. בהקשר זה אפנה לדבריה של כב' השופטת ברק ארז: "עבירות של שוד על דרך תקיפה ברחוב פוגעות לא רק בקורבן, אלא בתחושת הביטחון האזרחית הכללית. אחת הצפיפות הראשונות של אנשים היוצאים מביתם לרחובות העיר היא היכולת להתנהל בביטחון וללא אימה, ולא כל שכן בסביבה היומיומית והמוכרת. על כן, אין מקום לראות את העבירה שבה נכשל המערער כעבירה קלה, גם אם קיימים מעשים של נעצרים בנסיבות מחמירות יותר" (ע"פ 6862/13 ח'לא'ז' נ' מדינת ישראל, [פורסם בגבן] פסקה 9 (7.7.2014)). בכל הנוגע לחומרת עבירת השוד בנסיבות מחמירות, והחשיבות שבהטלת ענישה מחמירה ומרתיעה, נאמר בע"פ 1178/14 מדינת ישראל נ' מיכלאשוילי: "בית משפט זה עמד לא אחת על הצורך להרתיע את אלה המבקשים להיבנות מפני עמלם של אחרים, תוך שימוש בכוח הזרוע, ולהגן על הציבור מפניהם באמצעות השתתפות עונשי מאסר משמעותיים... כאשר בעבירת שוד בנסיבות מחמירות עסקינן נודעת חשיבות רבה לביטוי הסלידה החברתית העמוקה והבהירה כי היא נשואת בצדה עונש מאסר כבד על מנת להרתיע עבריינים בכוח". וראה גם ע"פ 4841/13 ספי נ' מדינת ישראל: "באשר לקביעת מתחם העונש ההולם - כנועד, לובשת עבירת השוד פנים וצורות רבות וקביעת ענישה מחמירה להולמים ביניה מגוונות; אך פטור בלא כלום אי אפשר (בבלי, חולין כ"ז), ואת המסגרת קבע כמובן מהחוקק בקביעת "גז העונש" לעבירה זו - אין זהה דינה של עבירה שנעברה תוך פגיעה פיסית אלימה לעבירה שבוצעה על דרך הפחדה בלבד; אין זהה דינה של עבירה שנעברה לאחר תכנון והכנה שיש להעבירה לעבירה אקראית-ספונטנית; אין זהה דינה של עבירה שנעברה בחבורה לדינה של עבירת אדם יחיד; אין זהה דינה של עבירה שנעשתה תוך שימוש בנשק, חם או קר, לעבירה שנעשתה בלא שימוש בנשק; אין זהה דינה של עבירה חד פעמית למסכת שיטתית של עבירות".
16. הערכים המוגנים בעבירת כליאת שווא, הינם, שמירה על שלמות גופו, ביטחונו וחירותו של אדם. בליבה של העבירה של כליאת שווא, עומד ריתוקו של אדם למקום מוגדר בנסיבות השוללות ממנו את חופש התנועה. בע"פ 3363/98 קניאז'נסקי נגד מדינת ישראל נקבע: "כליאה לצורכי הרשעה בעבירה של כליאת שווא אינה חייבת להיעשות ב"כלים" או ב"מנעול", ואף אינה מצריכה שומר חמוש. לבה של ה"כליאה" ברייתו של אדם למקום מוגדר, בנסיבות השוללות ממנו את חופש התנועה".
17. הערכים החברתיים המוגנים בעבירת החטיפה באיזום או בכוח הינם הגנה על כבוד האדם, האוטונומיה והרצון החופשי, ביטחון הפרט, חירותו, חופש הפעולה והבחירה שלו, שלמות נפש מושיא הסחיטה וחופש השימוש בקניין, פגיעה בשגרת החיים, בשלום הציבור ובטחונו. מדובר בעבירה הפוגעת פגיעה קשה בעצמאותו של הקורבן, בפרט כאשר האחרון נענה לאיזום הסחיטה ומשלם. בית משפט עמד לא אחת על חומרתה של עבירת הסחיטה באיזום ועל הצורך להטיל ביניה ענישה מחמירה ותכופה רכיב ממשי של מאסר בפועל: "סחיטה באמצעות איזום מופגעת באופן ניכר בשלום הציבור, בשגרת חיים ובביטחון. עבירה זו פוגעת במרקם החיים של הנסחטים, במימוש האוטונומיה והכחל. המבצע אותה בוחר לעשות לעצמו דין עצמי פוגע בקניינו ובחירותו של קורבן העבירה [...]. מסכת האיזום שאותה מפעיל הסוחר כלפי הנסחט עלולה פעמים רבות לכפות על הנסחט 'קשר של שתיקה' אשר יקשה עליו להתלון. מדיניות ענישה מחמירה עשויה לסייע בשבירת קשר השתיקה. יש בכוחה לתמרץ את הנסחט להתלון ולהרתיע את הסוחר" (ע"פ 5769/14 ארלו'ז' נ' מדינת ישראל). בע"פ 3856/13 גוני נ' מדינת ישראל נאמר בהקשר זה כי: "מלבד הפגיעה החמורה בקורבן, טמונה בה פגיעה במרקם החברתי וביכולתו להתנהל כחברה דמוקרטית, לא חירותו הפרט וחופש הבחירה הם מושכלות יסוד. נטיית הפסיקה להחמיר עם מי שהורשע בעבירה של סחיטה באיזום, נובעת גם מחומרתה כאמור וכן מהקושי האידאולוגי של קורבן עבירה זו להתלון. נוכח מערכת הכוחות שנוצרת בינו לבין הנאשם ו'קשר השתיקה' המאפיין אותה. ענישה מחמירה מסתרה, אם כן, לאותת לקורבן כי קיים מענה למצוקותיו ולעודדו לשבור את 'קשר השתיקה'. בע"פ 2580/14 אבו ליל חסן נ' מדינת ישראל קבע כב' השופט 'ד' דניצגר כי עבירת הסחיטה"...משבשת את מרקם חייהם של הנסחטים, במימוש האיש והכלכלי. היא מהווה עשיית דין עצמי וגורמת לשלילת קניינו של האחר תוך פגיעה בחירותו. יתרה מכך, 'מערכת היחסים' שבין הסוחר לנסחט עלולה פעמים רבות לכפות על הנסחט 'קשר של שתיקה' עליו להתלון".
18. ביחס לעבירות המרמה באשר הן, פוגעות באופן ישיר בזכויות ברכוש וקניין הקורבנות. הערך החברתי המוגן בעבירה של מרמה הינו שמירה על זכות הקניין, שמירה על רכושו של האחר, הצורך למנוע התעשרות שלא כדין על חשבון האחר, פגיעה בסדרי משפט, פגיעה בחופש הבחירה והרצון של הקורבנות, פגיעה בסדר הציבורי והצורך בשמירה על חיי מסחר תקינים, כאשר שימוש בכרטיס אשראי הוא כלי מרכזי בקיום אותם יחסי מסחר. בתי המשפט עמדו לא אחת על חומרת הרבה של עבירות המרמה למיניהן ולפגיעה הקשה בביטחונו של הקורבנות וכלל האזרחים, ובדבר הצורך בבקושה במדיניות ענישה מחמירה, הולמת ורואיה אשר היא בה כדי לשדר מסר ראוי, הולם ומרתיע לנאשם ספציפי בפועל ולנאשמים אחרים בכוח. בע"פ 3587/12 דדון נ' מדינת ישראל (עליון) נאמר: "בית משפט זה עמד לא אחת על כך שיש ליתן משקל רב לשיקול ההרתעה, תוך מתן משקל מופחת לנסיבות אישיות, במסגרת שיקולי הענישה בעבירות "כלכליות" אשר מבוצעות עבור בצע כסף ואשר כוללות שליחת די לכספי המעביד או לכספי הציבור, על מנת לייצר עבריינים פוטנציאליים כי "הסיכון גובר על הסיכון".

בע"פ 2048/18 פלוגי נ' מדינת ישראל המערער ונאשם נוסף סחטו מחיל במספר הזדמנויות אלפי שקלים. נקבע מתחם עונש הולם שבין 18-48 חודשי מאסר בפועל. נגזרו 24 חודשי מאסר בפועל. ערעור על גזר הדין נדחה. בע"פ 1725/07 מדינת ישראל נ' פלוגי המשיב 1 הורשע בעבירה של חסיטה באיומים והמשיב 2 בעבירת סיוע לחסיטה באיומים בכך שהמשיב 1 פנה למנהל תחנת הדלק בדרישה לקבל את הניהול על התחנה אחרי ימשכו הפריצות אליה והמשיב 2 סיע בידיו בכך שחיק את דבריו. על המשיב 1 נגזרו 24 חודשי מאסר בפועל ועל המשיב 2 שישה חודשי מאסר בפועל. במסגרת הערעור הוחמר עונשם והועמד על 30 חודשים ו-8 חודשים בהתאמה. בע"פ 3316/15 אלכסיי בימוב נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות של חסיטה באיומים בכך שסחט את המתלונן לשלם עשרות אלפי שקלים על רקע היותו של המתלונן אסיר שיצא לחופשה ונדרש להכריח סמים. על הנאשם הוטלו 36 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי בסך 45,000 ₪. הנאשם בעל עבר פלילי הכולל 7 הרשעות ביניהן הרשעה קודמת בעבירה של חסיטה באיומים. ערעור על חומרת העונש נדחה, תוך שבית המשפט מדגיש כי העונש שהוטל על המערער היוו מקל. בע"פ 1551/13 עבדאללה שולי נ' מדינת ישראל - הנאשם הורשע בעבירות של חסיטה באיומים וקשירת קשר לביצוע פשע בכך שקשר קשר עם אחרים לגבות כספים מאנשים בין המחאות חוזרות וזאת בדרך של חילוט רכב, וקנס בסך 35,000 ₪. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 18/20 ראסם זועבי נ' מדינת ישראל - הנאשם הורשע בעבירה של חסיטה באיומים בכך שסחט את המתלונן על רקע חוב של המתלונן לאדם אחר בסכום של 120,000 ₪, בעקבות האיומים, המתלונן העביר סך של למעלה מ-13,000 ₪ ו-45,000 ₪ בשיקים. נקבע מתחם עונש אשר נע בין 12 ועד ל-30 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטל מאסר לתקופה של 12 חודשים. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 2935/19 פאזי משהראוי ואח' נ' מדינת ישראל - הנאשמים הורשעו בעבירות של חסיטה בכוח, בכך שדרשו מהמתלונן להחזיר להם כסף לאחר שחשדו בו בגניבתו, והכו אותו בכל חלקי גופו. בנו של המתלונן העביר להם בעקבות האיומים סך של 1000 ₪. נקבע עונש הולם החל מ-15 ועד 36 חודשי מאסר בפועל. על הנאשמים הוטלו 15 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצויים למתלונן ובנו בסך כולל של 50,000 ₪. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 3791/18 לוי נ' מדינת ישראל שני נאשמים הורשעו בעבירה של חסיטה באיומים, שדרשו מהמתלונן לשלם מיליון ₪. לאחר מכן הציעו לו להיכנס כשותפים לעסק או שהעסק ימכר והסכים שיתקבל תמורתו יתחלק בינו לבין הנאשמים. המתלונן לא נענה לדרישות והנאשמים איימו שפיגעו בו. נקבע מתחם עונש הנע בין 18 ל-48 חודשי מאסר בפועל ועל הנאשמים בעלי עבר פלילי מכביד הוטל עונש של 28 חודשי מאסר בפועל. ערעור על חומרת העונש נדחה. בע"פ 3566/15 אבישע עופרה פרנג'י נ' מדינת ישראל הנאשמת הורשעה בעבירות של חסיטה באיומים, קבלת דבר במרמה ועושיק. בכך שמתלוננות הגיעו לנאשמת לקבל "טיפול", בעקבות מודעה במוקדו, בה נכתב כי הנאשמת "מוציאה כישופים קשים" שדים ומחזירה אהבות". בהסתמך על המצג הכוזב שהציגה הנאשמת ואיומים שונים, שילמו לה המתלוננות ל מאות אלפי שקלים. נקבע מתחם עונש הולם אשר נע בין 12 חודשי מאסר בפועל עד 24 חודשי מאסר בפועל לכל אחת מהעבירות. על הנאשמת הוטל עונש כולל של 30 חודשי מאסר. ערעור על חומרת העונש נדחה.

ברע"פ 6466/17 פלוגי נ' מדינת ישראל, הנאשם הורשע בעבירות של איומים, תקיפת בת זוג וכליאת שווא. אושר מתחם ענישה שבין מאסר מותנה למספר חודשי מאסר ביחס לאישום של כליאת שווא את אשתו וילדיה. על הנאשם נגזרו 9 חודשי מאסר בפועל. גזר הדין אושר בבית המשפט העליון. **בע"פ 7358/12 אחמד ואח' נגד מדינת ישראל** דנו עניינם של שלושה מערערים, אחים, אשר הודו בכך שחברו לגבות באלימות חוב, בעל המתלונן מצא עצמו כפוף באזיקים בקונטיינר, לאחר שאיים והותקף, גם באמצעות אגרופים, ושוחרר לאחר שהבטיח לשלם את החוב. המערער 1 הורשע בביצוע עבירות של חסיטה בכוח, כליאת שווא ותקיפה הגורמת חבלה של ממש ודון, בין השאר, לעונש מאסר בפועל בן 22 חודשים. ערעור על חומרת העונש נדחה וצוין כי אין המדובר בעונש חמור כלל ועיקר. **בע"פ 2836/22 מדינת ישראל נ'** מוחמד אמארה הנאשמים הורשעו בביצוע עבירות כליאת שווא, שוד, חסיטה בכוח וסחיטה באיומי על רקע של סכסוך כספי. במהלך נסיעת הנאשמים עם המתלונן, הם עצרו את הרכב הורשע, וטלו ממנו את טלפון הנייד שלו וסכום של 1000 ₪. תקפו אותו והכו אותו בכל חלקי גופו, ואף קשר חבל סביב צווארו, והורו לו ללכת על ברכיו וידיו תוך שהם בועטים בו, ומשמיעים דברי איום. על הנאשמים הוטלו 26 ו-30 חודשי מאסר. ערעור על קולת העונש התקבל באופן שעונשם של שני הנאשמים הוחמר ל-36 חודשי מאסר בפועל. **בע"פ 3182/13 חיים פרץ נ'** מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות של מעשים מגונים, והדחה בחקירה. נקבע מתחם ענישה בין עבירת ההדחה בחקירה עד 6 חודשי מאסר בפועל. על הנאשם הוטל עונש כולל של 26 חודשי מאסר בפועל. בערעור שהוגש לבית המשפט העליון אושר הממחם ביחס לעבירות ההדחה בחקירה. **ברע"פ 7153/99 אלנד נ' מדינת ישראל**, הנאשם הורשע בעבירות של שיבוש הליכי משפט והדחה בחקירה, בכך שלאחר שנפצע במהלך קטטה במועדון, ניסה להסתיר את דבר נוכחותו במועדון בליל הקטטה מחשש שישחשד שעבד במועדון ללא היתר, וסיפר כי נפגע בביתו, וכן שכנע את חברו אשר עבד במועדון שבחקירתו במסגרת לא יזכיר את נוכחותו וימנע מצילין את פציעותיו. על הנאשם הוטל עונש מאסר על-תנאי של 5 חודשים, התחייבות וקנס. ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו. **בע"פ 4660/14 פלוגי נ' מדינת ישראל** הנאשם הורשע בעבירות מין שביצע בבנותיו ובעבירה של הדחה בחקירה, בכך שבמהלך עימות במסגרת, הנאשם סימן לבתו תנועות שלילה באצבעו מתחת לשולחן, ובכך ניסה להניא אותה מלגולל את שביצע בה באוזני השוטרים. בית המשפט קבע מתחם נפרד לעבירת ההדחה של עד 6 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 1608-01-08 עלאונה נ' מדינת ישראל, הורשע הנאשם לאחר שמיעת ראיות בעבירת איומים כלפי עובדת סוציאלית. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו 8 חודשי מאסר בפועל ומאסר מותנה. ברע"פ 1293/08 אלכסנדר קורניק נ' מדינת ישראל הנאשם הורשע בעבירות איומים בכך שאיים לפגוע שלא כדין בגופה ובחירותה של בת זוגו והוטלו עליו 12 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. ערעור ובקשת רשות ערעור נדחו. **בע"פ 3184/24 מ. ישראל נ'** אמל מלאק הנאשם הורשע בשי מעשי חסיטה באיומים, תקיפה סתם, איסור הלבנת הון, איומים ועבירת מרמה במטרה להתחמק מתשלום מס, נאמר בין היתר כי עבירה של חסיטה באיומים על רקע סחיטת כספים הינה עבירה חמורה במיוחד כאשר הן מבוצעות על ידי סוחטים שפועלים להחזרת הלוואות וחובות כספיים. עוד נאמר כי: "קשה להלום החלטת שיפוטית הגוזרת על סוחר כספים סדרתי ואלים, בעל עבר פלילי מכביד, שהפך לחסיטה באיומים למקצוע בשוק אפור-כהה למתן הלוואות בלתי כשרות, עונש מאסר שמסתכם ב-20 חודשים בלבד, במיוחד לאור העבירות הכלכליות שהלה עבר כדי להעשיר את עצמו על ידי רווחים בלתי חוקיים. העונש שהוטל על המשיב סוטה לקולא במידה קיצונית מהעונש הראוי ויש להתערב בו". נקבע מתחם ענישה שבין 9-6 שנים ועונשו הועמד על 40 חודשי מאסר בפועל.

29. אני ער לכך כי גזרי הדין ה"ל אינם רוים בהכרח למקרה הנדון אשר כולל מספר עבירות ומספר נאשמים. מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לחלקו של כל אחד מהנאשמים והעבירות בהן הורשע. 30. המאשימה הפנתה למספר פסקי דין, כאשר מתחמי הענישה נעים בין 9 ל-40 חודשי מאסר בפועל, והעונשים שהוטלו נעים בין 8 עד 11 שנות מאסר בפועל, ועל משפחתו הקרובה ובת זוגו לעתיד, ואת פועל.

31. ב"כ הנאשם 1 הפנה למספר פסקי דין, כאשר מתחמי הענישה נעים בין 9 ל-40 חודשי מאסר בפועל, והעונשים שהוטלו נעים בין 9 ל-31 חודשי מאסר בפועל. (גיל שינתי בהתאם לפסיקה החדשה שהוגשה בטיעונים המשלימים)

32. ב"כ הנאשמים 2 עד 4 הפנה למספר פסקי דין, כאשר מתחמי הענישה נעים בין 8 עד 60 חודשי מאסר בפועל, והעונשים שהוטלו נעים בין 8 ועד ל-48 חודשי מאסר בפועל. מתחם העונש ההולם בתיק זה

33. עונש המאסר המרבי הקבוע בחוק ביחס לעבירות בהן הורשעו הנאשמים הינו: 10 שנות מאסר ביחס לעבירת החטיפה, 20 שנה ביחס לעבירת השוד בנסיבות מחמירות, 3 שנים ביחס לעבירה של כליאת שווא, 7 שנים ביחס לעבירת חסיטה בכוח, 7 שנים ביחס לעבירת חסיטה באיומים, 7 שנים ביחס לעבירה של פירוק מרכב, 3 שנים ביחס לעבירה של נטילת רכב חיוני באמצעי תשלום, 3 שנים ביחס לעבירת שימוש ברכיב חיוני באמצעי תשלום, 5 שנים ביחס לעבירה של הדחה בחקירה ו-3 שנים ביחס לעבירת איומים.

34. בכל הנוגע לנאשמים 2-4 חלקם באירועים מעט שונה, כאשר באירוע החטיפה והסחיטה חלקו של הנאשם 2 משמעותי יותר וכן יוחסה לו עבירת הדחה בחקירה, עם זאת הנאשמים 3 ו-4 היו מעורבים בעבירות נוספות שלא יוחסו לנאשם 2 כל אחד על פי חלקו. בהתאם, אני סבור כי מתחם העונש ההולם ביחס לנאשם 2 צריך להיות מעט גבוה יותר מזה של הנאשמים 3 ו-4.

35. לאחר ששקלתי את חומרת העבירות, נסיבות ביצוען כמפורט לעיל, מידת הפגיעה בערכים המוגנים והפסיקה הנהוגה, אני סבור, כי מתחם העונש ההולם בענייני של הנאשם 1 נע בין 16 ל-36 חודשי מאסר בפועל, בענייני של הנאשם 2 בין 48 ל-72 חודשי מאסר בפועל, ובעניינים של הנאשמים 3 ו-4 בין 46 ל-70 חודשי מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות נאשם 1

36. לקולא אני מביא בחשבון ההודאה בכתב האישום המתוקן, היחסות בזמן שיפוט (הגם שהתקיימו מספר דיני הוכחות), נסיבותי האישיות כעולה מטיעוני ההגנה, ותקופת המעצר בה הנאשם היה נתון עד היום (כדיף תנאי קשים מתנאי מאסר). כך גם יש להביא בחשבון את השלכות המאסר על השלכות המאסר (הגם שכבר רצה עונשי מאסר בעברו), ועל משפחתו הקרובה ובת זוגו לעתיד, ואת רצונו לפתוח מחדש ולהשתקע.

37. לחומרה יש להביא בחשבון את עברו הפלילי של הנאשם הכולל 4 הרשעות קודמות, האחרונה משנת 2022 בריבוי עבירות של סיוע לחסיטה באיומים, ואיומים, בגין דון למאסר בפועל לתקופה של 11 חודשים. לנאשם אף הרשעות בעבירות של החזקת אגרופים או סכין, התחזות לאדם אחר במטרה להפנות, הפריעה לשוטר במילוי תפקידו ואיומים, שם דון לתקופה של 12 חודשי מאסר, ובשנת 2004 הורשע בעבירות של הריגה, נשיאת והובלת נשק ושיבוש מהלכי משפט ודון ל-16 שנות מאסר בפועל. בשנת 2000 הורשע בעבירות של גניבת רכב, חבלה במזיד לרכב, תקיפת שוטר כדי להכשילו, תקיפה הגורמת חבלה ממשית, הניגה פוחזת מרכב, איומים ועוד, שם הוטלו עליו 12 חודשי מאסר בפועל. בנוסף אין להתעלם מהעובדה שהנאשם ביצע את העבירות כאשר תלוי ועומד כנגדו מאסר על תנאי בר הפעלה למשך 12 חודשים, והעבירות בוצעו מספר חודשים לאחר שחרורו ממאסרו. מדובר בעבר מכביד, בפרט נוכח מהות העבירות בהן הורשע כאשר הרשעתו האחרונה כוללת כאמור עבירות דומות לתיק הנוכחי. ניכר כי תקופות המאסר המשמעותיות שהוטלו עליו, לא הרתינו אותו מלשוב ולבצע עבירות חמורות.

לנאשם עבר התעבירתי הכולל 53 הרשעות קודמות, בין היתר בעבירות חמורות של הניגה בזמן פסילה, ונהיגה ללא רישיון נהיגה בהיותו בלתי מורשה, אך מדובר בעבירות ישנות ובהתאם גם המשקל שיתן להן.

38. במכלול הנסיבות ובשם לב לעברו הפלילי של הנאשם 1, אני סבור שנוכח למזר עליו עונש מאסר בפועל לתקופה המצויה במרכז מתחם העונש ההולם.

- אופן הפעלת המאסר המותנה ביחס לנאשם 1
39. בכל הנוגע לאופן הפעלת המאסר המותנה, הכלל הוא שעונש מאסר על תנאי אשר מופעל ירוצה באופן מצטבר לעונש המאסר שגזר בית המשפט בשל העבירה הנוספת (ראו סעיף 58 לחוק העונשין). גם ההלכה בסוגיה זו ברורה, וקובעת כי מאסרים מותנים יש להפעיל באופן מצטבר והפעלתם באופן חופף תתאפשר רק כאשר קיימים טעמים מוצדקים ומנומקים. ר' ע"פ 4654/03 ווליד נ' מדינת ישראל שם נקבע כי: "דרישת 'טעמים' שירשמו' מצמצמת את שיקול דעת בית המשפט, וזאת על מנת לא לפגוע בכוחו של עונש המאסר כעונש ממשי ומוחשי....עונש מאסר מותנה משמעו מאסר שהחברה נכונה לדחות ביצועו ובהמשך לוותר על ריצויו כליל אם לא יבצע הנידון עבירה נוספת בתקופת התנאי. מאחורי נכונות זו להקל עם מי שהורשע ונידון למאסר עומד, בין היתר, הרצון לאפשר לו לחזור אל מסלול חיים נורמטיבי וההכרה בכך שהתועלת שתצמח לחברה מהוצאתו מן המעגל העברייני עולה על התועלת מהשמתו מאחורי סורג ובריה כדי להשיב לו כנומלו. זאת, הגם שעונש מאסר על תנאי אינו כולל רכיב שיקומי של ממש אלא מהווה מתן הזדמנות חוזרת לנידון לתקן דרכיו ...". בית המשפט לא יטה להקל עם הנאשם ולא יחפוף את עונשי המאסר, ככל שהעבירות בהן הורשע הינן חמורות יותר, ככל שקשות נסיבות ביצוען, וככל שיש בביצוען משום פגיעה קשה בערכי היסוד החברה בה אנו חיים (ע"פ 6535/01 קוזירוב נ' מדינת ישראל, ע"פ 1899/04 ליבוביץ' נ' מדינת ישראל).
40. העבירות הנוספות בהן הורשע הנאשם הינן חמורות ודומות, ויש בעובדה זו כדי להוות שיקול משמעותי להפעלת המאסר המותנה באופן מצטבר. עוד יצוין כי הנאשם ביצע את העבירות הנוכחיות בחלוף זמן קצר יחסית ממועד שחרורו ממאסר, כך שלא מדובר במי שריצה חלק משמעותי מתקופת התנאי. כך גם יש לתת משקל לשיקולי ההרתעה הפרטניים עת הנאשם חוזר ומבצע עבירות חמורות. על הנאשם להפנים את העובדה שעונש מאסר מותנה שובר בצדד, וככל שמבוצעת עבירה נוספת, יופעל המאסר המותנה באופן מצטבר. בהתאם, אני סבור שבמקרה זה לא מתקיימים טעמים המצדיקים את הפעלת המאסר המותנה באופן חופף.
- נאשם 2
41. לקולה אני מביא בחשבון את קבלת האחריות, הבעת החרטה, ההודאה בכתב האישום המתוקן והחיסכון בזמן שיפוטי (חרף דיוני ההוכחות שכבר התקיימו), גילו הצעיר של הנאשם, נסיבותיו האישיות כעולה מטיעוני ההגנה ובפרט מצבו הבריאותי שלו ושל אביו כעולה מהמסכים הרפואיים שהוגשו (נע/1 - נע/2). כן ייתן משקל לתקופת המעצר בה הוא היה נתון עד היום (כידוע תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר בהחלט במצבו הרפואי). עוד יובא בחשבון העדר עבר פלילי כאשר למעשה מדובר בהסתבכות הראשונה בפלילים, והשלכות המאסר על הנאשם ומשפחתו. במכלול הנסיבות כמפורט לעיל, ובהעדר שיקולים לחומרה, אני סבור שנכון לגזור על הנאשם 2 עונש מאסר המתקרב לרף התחתון של מתחם העונש ההולם.
- נאשם 3
42. לקולה אני מביא בחשבון את קבלת האחריות, הבעת החרטה, ההודאה בכתב האישום המתוקן והחיסכון בזמן שיפוטי (חרף דיוני ההוכחות שכבר התקיימו), גילו הצעיר של הנאשם, נסיבותיו האישיות כעולה מטיעוני ההגנה, ותקופת המעצר בה הוא היה נתון עד היום (כידוע תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר). עוד יובא בחשבון העדר עבר פלילי כאשר למעשה מדובר בהסתבכות הראשונה בפלילים, והשלכות המאסר על הנאשם ומשפחתו. במכלול הנסיבות כמפורט לעיל, ובהעדר שיקולים לחומרה, אני סבור שנכון לגזור על הנאשם 3 עונש מאסר המתקרב לרף התחתון של מתחם העונש ההולם.
- נאשם 4
43. לקולה אני מביא בחשבון את קבלת האחריות, הבעת החרטה, ההודאה בכתב האישום המתוקן והחיסכון בזמן שיפוטי (חרף דיוני ההוכחות שכבר התקיימו), גילו הצעיר של הנאשם, נסיבותיו האישיות כעולה מטיעוני ההגנה, ותקופת המעצר בה הוא היה נתון מיום 23.01.23 ועד ליום 20.06.23 (כידוע תנאי מעצר קשים מתנאי מאסר), ותקופת מאסרו בפיקוח אלקטרוני מיום 20.06.23 ועד היום. עוד יובא בחשבון העדר עבר פלילי כאשר למעשה מדובר בהסתבכות הראשונה בפלילים, והשלכות המאסר על הנאשם ומשפחתו. במכלול הנסיבות כמפורט לעיל, ובהעדר שיקולים לחומרה, אני סבור שנכון לגזור על הנאשם 4 עונש מאסר המתקרב לרף התחתון של מתחם העונש ההולם.
44. אציין כי נכון היה להשית על הנאשמים פיצוי משמעותי לטובת המתלונן, אך המאשימה לא עתרה לכך, ייתכן ונזכר העובדה שהמתלונן אינו מאותר ולא התייצב לדיונים אליהם זומן.
45. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשמים את העונשים הבאים:
- גזר דין נאשם 1
אני גוזר על הנאשם 1 מאסר בפועל לתקופה של 24 חודשים.
- אני מפעיל את המאסר המותנה שהוטל על הנאשם 1 בבית המשפט המחוזי בנצרת בתיק 4559-08-21 בתאריך 06.03.22 למשך 12 חודשים במצטבר למאסר שהוטל בתיק זה.
- ס"כ יריצה הנאשם 36 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 23.01.23 ועד היום.
- אני גוזר על הנאשם 1 עונש מאסר על תנאי חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת אלימות מסוג פשע או עבירה של סחיטה באיומים או סחיטה בכוח או עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגינה.
- אני גוזר על הנאשם 1 עונש מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת אלימות מסוג פשע או עבירה של סחיטה באיומים או סחיטה בכוח או עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגינה.
- אני גוזר על הנאשם 2 מאסר בפועל לתקופה של 50 חודשים בניכוי ימי מעצרו מיום 23.01.23 ועד היום.
- אני גוזר על הנאשם 2 עונש מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת אלימות מסוג פשע או עבירה של סחיטה באיומים או סחיטה בכוח או עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגינה.
- אני גוזר על הנאשם 2 עונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת אלימות מסוג פשע או עבירה של סחיטה באיומים או סחיטה בכוח או עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגינה.
- אני גוזר על הנאשם 2 עונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת אלימות מסוג פשע או עבירה של סחיטה באיומים או סחיטה בכוח או עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגינה.
- אני גוזר על הנאשם 2 קנס בסך 20,000 ₪ או 100 ימי מאסר.
- גזר דין נאשם 3
אני גוזר על הנאשם 3 מאסר בפועל לתקופה של 48 חודשים בניכוי ימי מעצרו מתאריך 23.01.23 ועד היום.
- אני גוזר על הנאשם 3 עונש מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת אלימות מסוג פשע או עבירה של סחיטה באיומים או סחיטה בכוח או עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגינה.
- אני גוזר על הנאשם 3 עונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת אלימות מסוג פשע או עבירה של סחיטה באיומים או סחיטה בכוח או עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגינה.
- אני גוזר על הנאשם 3 קנס בסך 20,000 ₪ או 100 ימי מאסר.
- גזר דין נאשם 4
אני גוזר על הנאשם 4 מאסר בפועל לתקופה של 48 חודשים בניכוי ימי מעצרו מיום 23.01.23 ועד ליום 20.06.23.
- אני גוזר על הנאשם 4 עונש מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת אלימות מסוג פשע או עבירה של סחיטה באיומים או סחיטה בכוח או עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגינה.
- אני גוזר על הנאשם 4 עונש מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא שלא יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר עבירת אלימות מסוג פשע או עבירה של סחיטה באיומים או סחיטה בכוח או עבירת רכוש מסוג פשע ויורשע בגינה.
- אני גוזר על הנאשם 4 קנס בסך 20,000 ₪ או 100 ימי מאסר.
- הקנסות שהוטלו על הנאשמים יושלמו עד ליום 01.01.25.
- תשומת לב הנאשמים שיש לשלם את הקנסות לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, החל מחלוף 3 ימים מיום מתן גזר הדין וזאת באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il או חפש בגוגל "תשלום גביית קנסות". מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון 35592* או בטלפון *****.
- (ניתן לפנות לנציגים לקבלת מידע במספרים הללו). במזמן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).
- זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.
- ניתן היום, "א" תמוז תשפ"ד, 17 יולי 2024, בנוכחות הצדדים.